

Siriklockan

Fryksände pastorats kyrkblad

Svenska kyrkan
FRYKSÄNDE PASTORAT

**Sonen &
samariten**
ATT ARBETA
SOM PRÄST
julens gudstjänster

innehåll

SIRIKLOCKAN nr 5 2021 Kyrkoblاد för Svenska kyrkan i Fryksände, Lekvattnet, Vitsand och Östmark
Box 52, 685 22 Torsby • info@fryksandepastorat.se • www.fryksandepastorat.se • Ansvarig utgivare: Johan Bonander
Layout: Birgitta Brorson • Foto omslag: Marie Nilsson, dop av Noah i Fryksände kyrka
Tryckt: Ramströms Tryckeri AB • Tryckt på klimatkompenserat papper • Upplaga: 4800

3 KYRKOHERDEN
har ordet	18 JULGODISRECEPT
från köket
4 KYRKORÅDETS ORDFÖRANDE
har ordet	19 MUSIKGUDSTJÄNST I ÖSTMARK
enskilt samtal
5 KLYFTAN MELLAN LAND OCH STAD
krönika av Anette Bodinger Larsson	20 BRYT EN TRADITION
ACT Svenska kyrkans julinsamling
6 KÖRSÅNG GER GLÄDJE
och gemenskap	22 NÅGON ATT TALA MED
i Fryksände pastorat
8 JULBETRÄKTELSE
och vi vet vad vi är kallade till...	23 VÄLKOMMEN SOM MEDLEM
i Svenska kyrkan
10 SONEN & SAMARITEN
en familjeföreställning	24 ANSLAGSTAVLAN
smått o gott
12 IKONER
del 3	26 JULENS GUDSTJÄNSTER
i Fryksände pastorat
14 ATT ARBETA SOM PRÄST
Jonas Bodinger Larsson	27 FAMILJESIDAN
Fryksände pastorat
16 WILDLIFE
på riktigt	28 FRYKSÄNDE PASTORAT
kontaktuppgifter

Om att vårda sin inre brunn

Jag brukar då och då bli inbjuden till Svenska kyrkans utbildningsinstitut i Uppsala för att föreläsa om hur det är att vara kyrka i glesbygd. Det är givande att träffa blivande diakoner, präster, kyrkomusiker och pedagoger.

Den här måndagen (8/11) mötte jag 70 blivande studenter och institutets lärare under en eftermiddag. Det blev ett spännande möte och jag åkte därifrån fylld av intryck och ett stort mått av glädje. Det är underligt detta med att föreläsa, inte minst om det som är hemtamt, att man då får insikter som annars kan vara svåra att nå då man är mitt inne i sin vardag. Att åka drygt 40 mil och berätta vad vi gör i Fryksände pastorat inför studenter och lärare gav mig nya perspektiv om vad vi gjort och gör och sammantaget är jag glad och stolt att få vara en del i arbetslag som levererar så väl.

Före föreläsningen denna måndag var det andakt som brukligt 13.15. Under den kom det över mig en massa minnen då jag själv satt i samma sal för sjutton år sen, som student.

Vad väntade, vad hade jag gått in i? Var det verkligen rätt? Att läsa till präst tar fem år, men för mig som arbetade heltid parallellt med studierna och allteftersom blev fyrabarnsfar (idag fembarnsfar) så tog det fjorton år att bli klar.

Hur var det möjligt, tänker jag ibland i efterhand. Hur orkade jag gå upp klockan fyra på morgonen och läsa innan jag åkte till arbetet? Hur kunde jag vara så disciplinerad att jag tog till vara alla de stunder som krävdes mitt i en hektisk vardag?

Under föreläsningen kom jag att beröra ämnen som är gemensamma i alla människovårdande arbeten. Hur vars och ens energinivå kan liknas vid tillflödet till en brunn. Hos vissa flödar vattnet i så hög grad att det knappt märks, hur mycket än brunnen nyttjas, medan hos andra är vila och väntan nödvändigt för att brunnen ska fyllas på.

Jag har personligen fått gåvan att ha ett rikt tillflöde till min "brunn", en gåva som jag naturligtvis gläds över även om det finns de i min närhet som ibland behöver påminna mig om att jag inte kan räkna med samma tillflöde hos alla.

Finns det något man själv kan göra för att förbättra flödet till sin "brunn" var nu en fråga som jag fick. Ja, blev svaret, jag tror det, men man måste vara beredd att jobba med två saker. Man behöver ha koll det egna bekräftelsebehovet och man behöver ha koll på sin latmask.

Hur menar du då undrade någon och jag berättade hur viktigt jag tror det är, inte minst i ett människovårdande yrke,

att ha koll på sina egna gränser. Det är så lätt att i rollen som läkare, präst, sjuksköterska, kurator, psykolog och i andra liknande roller fastna i en projektion att vara "den ende". Trots att man kanske behöver både vara ledig och tänka på sin familj och sina egna inre intressen. Känslan att vara outhärdlig kan verkligen bli något som hindrar flödet till den egna brunnen, i vart fall i längden. Tyvärr är det ofta för sent i den stund den egna orken tryter, brunnen, är torrlagd, att ångra att man inte i tid tog bättre hand om sig.

Den andra faran då, latmasken? Ja, latmasken, svarade jag, den är en förrädisk gynnare för den uppmanar oss att ta genvägar, att slarva, inte bry sig om detaljer och framför allt att inte uppfylla det egna ansvaret fullt ut. Den uppmuntrar till skygglappar och att vi fokuserar mest på oss själva. Inte sällan rättfärdiggör latmasken i oss sin existens genom att påstå att det som i grunden är lathet och bekvämlighet är för den andres skull. Det blir liksom upp och nedvända världen och inte sällan uppmuntrar vi varandra att tåla om sådana förhållanden och istället förstora upp helt normala svårigheter och utmaningar till något större än vad de är.

Det du med andra ord uppmuntrar oss till är en känsla för proportioner, frågade en student ivrigt. Exakt så, svarade jag.

Denna känsla för proportioner är viktig i en tid med el-priser som är på väg upp, matpriser likaså, sannolikt räntor och en annalkande varubrist. Vi lever i en tid med klimatfrågor och covidfrågor och inte sällan frestas vi att tänka svart-vitt. Leta efter enkla svar i en komplex samtid. Det är dock ofta ogörligt. Vi måste, som jag ser det, våga stå ut med oförenligheter, att leva i ovisshet, i ambivalens och att söka bygga broar och förståelse.

Studenterna satt tysta och jag avrundade med att säga att ska vi orka leva nyfikna, öppna och med en känsla för proportioner så är det viktigt att vi vårdar vårt inre liv och vår andliga potential, relationen med den som kallat oss in i sin kyrka. Om det är någon som förmår fylla på våra inre brunnar så är det Jesus Kristus!

Johan Bonander, kyrkoherde

Hösten och förjulen

Nu är vi verkligen inne i hösten, och regn och rusk viner runt knuten. Men allt har sin charm tycker jag, för nog är det något visst med att när mörkret faller och man tänder ljus här och var, och på något vis så ger det oss en rättighet att en del kvällar bara vara...

Detta med att tända ljus får mig ofta att tänka på när jag som liten var på julfest i missionshuset i Sörmark och en del i den var att barnen skulle tända ett ljus i granen och läsa en liten vers. Jag minns faktiskt första gången som jag skulle få tända ljuset så var jag så liten att en vers hade jag inte lärt mig. Då stod Gunnar Björklund som var missionshusets allt-

i-allo bredvid, och snällt viskade i mitt öra "Jag är det sanna ljuset..." vilket jag högt ropade ut över salen. Sen på slutet så fick vi en påse med karameller (kanske var det mest för den som man gick dit). Men åren gick och det blev en tradition med denna ljusständning och verserna blev allt längre ju äldre man blev.

Nu är detta ett minne blott, men tanken flyr dit ibland när man tänder ett stearinljus och då kommer doften av missionshuset, kaffe och ett berg av småkakor, och snälla Gunnars röst hörs igen "Jag är det sanna ljuset..."

Nu har allhelgonahelgen passerat och vi är inne i advent och snart är julhögtiden här och det är verkligen ljusets tid. Så många ljus som tänds i våra vackra kyrkor och på kyrkogårdarna. Och även vid hemmets hård så tänds en mängd med ljus i adventsljusstakar, stjärnor och inte minst i granen.

Och allt detta tänder vi till åminnelse av Jesus, för det var han som sa "Jag är det sanna ljuset..." för över 2000 år sen. Så visst är det viktigt med alla budbärare som för hans minne vidare, vare sig det är snälla Gunnar Björklund i Sörmarks missionshus en gång för länge sen eller du och jag som tänder ljuset för att lysa upp mörkret och för trivseln i hemmet.

Denna gång bjuder jag på bilder på "Barbro" och "LiskJöns" som inte jag har tagit, utan min duktiga granne Charlotte som frågade om hon fick fota mina kompisar ute i de vackra höstlöven, och visst fick hon det! Och bra bilder blev det eller hur?

Till sist men inte minst vill jag TACKA all vår duktiga personal i Fryksände pastorat, som även detta år har fått anpassa, ställt om och servat oss på bästa tänkbara vis. Vilket fantastiskt arbete ni gör!

Så får jag även passa på att önska alla och en var en riktigt God Jul och ett Gott nytt friskt 2022

Roger Ericsson, kyrkorådets ordförande

90 SVENSK
BESÄMLINGS
KONTROLL

JULINSAMLINGEN 2021

BRYT EN TRADITION

Tillsammans kan vi stoppa tvångsäktenskap,
könsstympning och våld mot flickor.

#BRYENTRADITION

SWISHA DIN
GÅVA TILL
900 1223

svenskakyrkan.se/act

act
Svenska kyrkan

Anette Bodinger Larsson,
journalist, hobbykrukmakare
och prästfru är Siriklockans
krönikör.

Klyftan mellan land och stad

Text: Anette Bodinger Larsson Foto: Birgitta Brorson

Finns det en växande klyfta mellan stad och land? De allra flesta, åtminstone vi som bor på landsbygden, svarar nog ja på den frågan.

Under de senaste tio åren har olika typer av populistpartier och anti-etablissemangspartier kommit i maktposition och fått stort inflytande i flera av världens länder. Trump, Marie Le Penn och Brexitrörelsen är några kända exempel i den här sfären. Internationell forskning visar att ett starkt stöd på landsbygden är en förutsättning för att anti-etablissemangsrörelser ska nå framgång. Detta förklaras med att människor som bor på platser långt från maktens centrum känner att de är bortglömda eller till och med övergivna av storstädernas politiska och ekonomiska elit. Med hjälp av valsedeln får de sin revansch.

Svensk forskning

Frågan är hur det ser ut i Sverige? I en tre år gammal rapport från Stockholms Handelskammare uppger många av de svarande att de tycker att storstadsbor inte har någon insikt i hur det är att leva på andra orter. Och ingen som följer nyheterna någorlunda regelbundet har väl kunnat undgå in-

slag som handlar om ett folkhem som slits isär. Om regioner som brottas med avfolkning och urholkad välfärd. Om en ökad inflyttning till städerna och om ett missnöje som växer i glesbygden. Och så kan det mycket väl vara, men fram till dags dato är det ingen som undersökt om dessa påståenden stämmer med verkligheten. Men snart får vi veta säkert. En tvärvetenskaplig forskargrupp med deltagare från Linköpings och Lunds universitet arbetar med en studie som ska ge svar på om den här påstådda stad- och landklyftan verkligen existerar. Och om så är fallet, hur stor och hur politiskt explosiv är den?

Kanske är det så att konflikten inte ligger mellan landsbygdsbor och storstadsbor utan mellan landsbygdsbor och makthavare? Hur det är med den saken återstår att se. Helt klart är dock att om man ska föra en politisk debatt och genomföra åtgärder som syftar till att komma till rätta med politiska problem så bör både åtgärder och debatt bygga på saklig grund. Kan inte låta bli att undra, What would Jesus do?

Körsång ger glädje och gemenskap

Text: Anette Bodinger Larsson Foto: Anette Bodinger Larsson, Anna-Karin Jönsson, Halle Halvarsson

Körerna i Fryksände pastorat är många. Här finns sångare på olika nivåer i alla möjliga åldrar. Körerna leds av olika körledare där repertoaren liksom svårighetsgraden kan variera. Utgångspunkten är dock densamma, att med hjälp av sångens helande kraft ge körmedlemmarna en stund av glädje och gemenskap.

Svenska kyrkan har cirka 90 000 körsångare i alla åldrar. Nära 200 av dem finns inom Fryksände pastorat. Kantor Mia Stenmark leder Gospelkören och alla barnkörer runt om på skolorna. Tillsammans med Halle Halvarsson som ofta kompar Gospelkören är hon den som träffar flest sångare varje vecka. I ledarteamet runt barnkörerna ingår även pedagog Hans Öberg.

För Mia som under sina musikstudieår sjöng i såväl obligatoriska skolkörer som i kyrkokör, kammarkör, gospelkör och mindre sångensembler är det viktigt att hennes körmedlemmar levererar sångerna med äkthet.

– Det spelar ingen roll vad det är för sång, vad du är för människa eller vilken tro du har. Du måste mena vad du sjunger och ge liv åt texten. Musik handlar om kommunikation och berättande, även om någon ton blir fel.

Att vara körledare handlar mycket om att utveckla körsångarnas sångliga förmåga.

– Jag anser att alla kan lära sig att sjunga, vi har bara olika förutsättningar att nå målet. Vissa har sjungit mycket hemma, andra har aldrig fått utlopp för musiken och då har du lång startsträcka för att komma i samma nivå som de andra. Men det är bara en fråga om tid och övning.

Kyrkokören

Organist Urban Karlsson som leder Fryksände kyrkokör är av samma åsikt.

– Sång kan man träna på, det är inte en gåva som en del har och andra inte. Sedan kan vissa ha mer lätt för sig, men det handlar även om att förvalta sitt arv. Det är flit och träning som avgör var du står i din sång om tio år, inte fallenhet.

Själv sjöng han i Musikhögskolans kammarkör under studentåren, en tid som han förknippar med en känsla av stark sammanhållning.

– Det finns många fördelar med att sjunga i kör, man sänker

blodtrycket, blir lugnare och får en kick när endorfiner och oxytocin frigörs i kroppen. Men det jag minns mest från min tid som körsångare är känslan av gemenskap.

Även som körledare anser han att gemenskapen är mycket viktig liksom att skapa i nuet.

– Med det menar jag att alla vardagsgöromål försvinner när man sjunger, vi ska ju komma samtidigt på åttodelarna, vi ska samtidigt på upptakten och landa tillsammans på ettan i takten. Då är det inget annat som existerar. Det finns nog inte en enda körsångare som under sångögonblicket funderar på räkningar eller jobbproblem.

Hans vision för kyrkokören är i första hand att locka fler körmedlemmar.

– Det är viktigt att uppnå ett visst antal i varje stämman så att ingen ska behöva stå ensam i sin stämman om någon blir sjuk. Många kan vara bra körsångare, men inte alla känner sig bekväma med att ensamma stå för en stämman i kören. Därför vill jag att kören ska växa så att alla sångare kan känna sig trygga med att det finns god täckning i varje körstämman både på övningar och konserter.

Allsångskör

Tonträffen är ytterligare en kör i pastoratet som leds av kyrkomusiker Anders ”Halle” Halvarsson som har lång erfarenhet som körsångare.

– Jag började när jag gick på högstadiet någon gång. Det fanns en kör i Klarälvsdalen som hade ett stort upptagningsområde där det ingick sångare från i stort sett alla kyrkor och samfund. Vi höll ihop och sjöng tillsammans i uppemot tio års tid.

Precis som Urban och Mia lyfter han fram körgemenskapen som den stora behållningen. En känsla som han hoppas att hans körsångare i Tonträffen nu upplever.

– Att få leda allsångskören Tonträffen är en dröm som blivit sann. Långt innan jag fick frågan drömde jag om att ha

en grupp som sjunger enkla sånger utan krav på stämsång eller kunskaper i engelska. Här är alla välkomna, även de som anser sig inte ha någon sångröst. Fokus ligger på att vi ska ha en rolig stund tillsammans och vi sjunger alltifrån Ulla Billquist till visor och gamla läsarsånger.

Precis som Urban har han en vision om att kören ska växa och bli större.

– Jag vill att fler ska upptäcka de här trevliga torsdagarna där vi sjunger, fikar och skrattar tillsammans. Förhoppningen är att mina sångarkamrater känner sig lätta i sinnet efter en körövning. Tonträffen ska vara en oas där bekymren försvinner för en stund, en bubbla av ren glädje och gemenskap.

FRYKSÄNDE KYRKOKÖR

Onsdagar kl. 18.30–21.00, Fryksände församlingshem.

TONTRÄFFEN

Torsdagar kl. 16.00–17.00, Fryksände församlingshem.
Drop-in-fika från 15.30.

GOSPELKÖREN

Tisdagar kl. 18.30–20.30, Fryksände församlingshem.

Fryksände pastorats barnkörer

Tisdagar

13.00 Barnkör (F–2) Östmark skola.
14.30 Barnkör (F–1) Holmeskolan.
15.15 Barnkör (2–3) Holmeskolan.

Onsdagar:

13.30 Barnkör (F–3) Oleby skola.
16.15 Young Voices (Åk 7–9) Fryksände församlingshem.

Torsdagar

15.00 Soul Children (3–6) Frykskolan/Östmark skola.
17.15 SMÅ/bARN&föräldrakör (Vilande för tillfället).

I körutbudet ingår även ungdomskören LA MUSIQUE som inte har några fasta övningstider.

Julbetraktelse

Och vi vet vad vi är kallade till...

Text: Johan Bonander Bild: Birgitta Brorson

Julevangeliet, såsom det läses varje jul ur Lukasevangeliet, börjar med de välkända orden: *"Vid den tiden utfärdade kejsar Augustus en förordning om att hela världen skulle skattskrivas. Det var den första skattskrivningen, och den hölls när Quirinius var ståthållare i Syrien."*

Situationen är den att Judéen, som är en del av det nutida Israel, är ockuperat av Romarna. Kejsaren Augustus i Rom vill nu få in mer i skatt, därav skattskrivningen.

Den här skattesatsningen var inget man som enskild kunde tacka nej till utan den var, förstås, ett obligatorium. Ingen fanns för Josef att vända sig till för att påpeka det orimliga att han skulle behöva ta med sig sin höggravida hustru på en sådan farofylld resa. Det vara bara att "gilla läget".

Bilden då Josef och Maria kommer in i Betlehem är ångestfylld. Maria har fått värkar, de finner ingen plats att bo på, de är bortom sina nätverk och hemstadens Nasarets barnmorskor och det egna trygga hemmet.

Vi behöver inte gå långt bak i tiden för att konstatera hur vanligt det var att såväl barnet som modern avled vid förlossningar. Så mycket kan gå fel. Idag har vi förlossningskliniker med specialistutbildad personal, antibiotika, värkstimerande dropp, möjlighet att följa barnets hjärtrytm med hjälp av en skalpelektrod och inte minst möjlighet till kejsarsnitt om något hakar upp sig. Den ångest Josef måste ha känt

tänker jag alla blivande partners kan identifiera sig med. Uppgiften är ju för partnern att bereda plats, rum, trygghet för den födsel som är i antågande. Att då komma till en stad där varje plats på de olika härbärgena var fullbelagd måste ha varit fruktansvärt ångestfyllt. Vart skulle de ta vägen?

Vi vet fortsättningen, hur Josef till slut blir visad till ett stall utanför stadskärnan och hur Maria där kunde föda deras barn. Detaljer om vem Josef sen fann i Betlehem med omnejd som kunde vara dem behjälplig, alltså Betlehems motsvarighet till en barnmorska, framgår inte i berättelsen. Ja det är många detaljer vi själva får fylla i, men ett vet vi, det är att det till slut gick bra. Och herdarna, de stod snart i dörren, med den stjärnbeströdda himmelen och den starka stjärnan uppå och var häpna. Tänk att det ängeln som kom till dem och sa ändå var sant. Här finns det barn som skulle göra en sådan skillnad, förvandla mörker till ljus.

Romarna hade vid den här tiden utsett Herodes den store, den judiska kungen över Judéen, till så kallad fjärdingsfurste och tertrark. Det innebar att han var lydfurste under kejsaren med ansvar för bland annat Judéen, Samaria och Iduméen.

Herodes är ihågkommen som en stor krigsman och han ledde flera byggnationer och restaureringar, inte minst av Jerusalems tempel. Men han var även känd för en sjuklig misstänksamhet. Herodes sägs ha varit oändligt paranoid och

bara inför misstanken att hans makt var hotad lär han beordrat att flera av hans närmaste familjemedlemmar skulle dödas.

Det är nu samma Herodes, som enligt Matteusevangelisten, gav order om att döda alla gossebarn upp till två års ålder. Detta efter att Herodes uppsnappat ryktet att ett barn hade fötts som skulle göra skillnad, tänk om detta barn skulle kunna hota Herodes i hans maktutövning. Nej det fick bara inte ske. ”Döda alla gossebarn från två år och nedåt” var nu budet från den paranoidea kungen som soldaterna genomförde.

Vilken tur, ja om vi nu kan prata om tur i detta avseende för nog handlar det om Guds försyn, men vilken tur att den ene av de tre stjärntydarna gett dem guld som gåva. Med hjälp av guld det kunde Josef, Maria och det lilla barnet fly till Egypten och hålla sig undan till dess Herodes den store avlidit för att ersättas av Herodes Antipas. Då först vågade de ta sig hemåt, till Nasaret och det egna huset och Josefs värv som timmerman.

Inte för inte har de här dramatiska berättelserna fångat generation på generation och givit upphov till otaliga konstnärliga och litterära gestaltningar. Vi försöker greppa, ta in, söker förstå hur Gud låter en del av sig själv födas in i Världen. För att så att säga förändra världen inifrån och ut. Och detta genom att påvisa att vi har ett val, ett val att välja nåden, helheten, fördragsamheten och kärleken trots att såväl

romarna som Herodes genom sitt sätt att agera piskade upp en atmosfär av fruktan. Det finns ingenting som gör oss mer omänskliga än fruktan. Genom att piska upp en stämning av ”de där” som ett hot kan alla krig förklaras, alla folk mord, alla förföljelser och utstötningar äga rum. Och det var just mot den formen av fruktan Gud lät sig födas in i Världen. Och vi kan se hur han gjorde, han gick in till de spetälske och helade dem, han upprättade de fattiga, de utstötta, den otrogna kvinnan, hjälpte den romerska officeren och höjde upp den barmhärtige samariern. Han lärde oss att älska genom att uppmärksamma ”bjälken i det egna ögat”.

I en tid som vår tid, där så många olika krafter och intressen vill elda på en fruktan finns all anledning att vända oss till fruktans antidot. Till det barn som föddes för att omvandla mörker till ljus. Den alkemin var möjlig då och den är det nu och den innebär att du helt enkelt vägrar att särskilja den ene brodern från den andre, den ena systemen från den andra. Vi är alla en familj och vi hör ihop i namn av vår mänsklighet och alla försök att så splittring och dela upp oss i olika fack säger vi bestämt nej till. Vi är en mänsklighet och vi vet vad vi är kallade till. Att bry oss om varandra och vår skapelse. Precis som han gjorde, han som föddes i stallet där, strax utanför Betlehems murar, under den gnistrande stjärnan för snart 2000 år sedan.

Sonen och Samariten

– familjeföreställning med många bottnar

Text: Anette Bodinger Larsson Foto: Anette Bodinger Larsson, Jonas Bodinger Larsson

Snart är det premiär för Fryksände pastorats uppsättning av Sonen och Samariten, en familjeföreställning i en akt och repetitionerna i kyrkan pågår för fullt.

Teaterföreställningen är en uppföljning till förra årets succé, ”Josef” och precis som i fjol är det Tomas Granehag som står för regin. Dramatiseringen bygger på två berättelser ur nya testamentet, Den förlorade sonen och Den barmhärtige samariern och även i år har inspiration hämtats från Barnens Bibel av Sören Dalevi. En skillnad mot i fjol är att fler kommer att få möjlighet att se föreställningen. Förutom tre speldagar i Fryksände kyrka ska föreställningen ut på turné i kyrkorna runt omkring i stiftet.

– Vi kallar det för en familjeföreställning med mycket musik där merparten av sångerna som ingår i föreställningen är hämtade från 1980-talet, berättar Tomas Granehag.

Medverkar gör bl.a. musikern Mats Hedlund och skådespelarna Maria Karpathakis och Anders Axelsson från Stockholm. Med på scen är även pastoratets organist, Urban

Karlsson och Jonas Bodinger Larsson som för en kort stund lägger av sig prästkragen för att stå på scen.

– Både Den barmhärtige samariern och Den förlorade sonen är berättelser från Bibeln som är väldigt viktiga än i dag. Som alla bibelberättelser hjälper de oss att tolka livet och samtiden. Tomas har gjort en väldigt fin och spännande dramatisering som kommer att väcka många tankar, säger Jonas.

För att fånga upp dem har Tomas även förberett ett material med diskussionsfrågor som skolklasser och konfirmander har fått förbereda sig med inför föreställningen, berättar Jonas innan han avbryts av ett ”plats på scen!”. Än är det repliker och annat som måste finslipas. Slutresultatet går att läsa om i nästa nummer av Siriklockan, och utan att gå händelserna i förväg, det är bäddat för succé!

IKONER del 3

I denna artikelserie berättar jag lite av vad jag lärt mig som ikonograf. Jag räknar mig fortfarande som nybörjare och det finns flera olika traditioner inom ikonografin men detta är ur den tradition som jag står i.

Symbolik

Ikoner är inga vanliga bilder. En ikon är ett invigt sakralt föremål som kan "lånas ut" av kyrkan till privata hem. Ikonen vill vara en hjälp för människor att upptäcka en verklighet bortom den värld vi lever i just nu. Den vill berätta om heliga personer om händelser i deras liv. Ikonen vill hjälpa till att öppna betraktaren för högre, andlig verklighet. Detta görs bland annat med hjälp av symboler i både form och färg.

Ett fönster

Tanken med ikonerna som ett fönster har nu blivit väldigt tydligt med dagens datorer, läsplattor och smarta telefoner. De ikonerna som vi har på skärmarna öppnar ju ett nytt fönster till något annat. En kristen ikon är också ett fönster till något annat, till en annan verklighet.

Nästan alltid så finns det någon del i ikonerna som går utanför dess ram. Det är som om personen eller händelsen på ikonerna tittar ut genom ett fönster och betraktar oss. Vi brukar säga att ikonerna kommer till oss och inte tvärt om.

Två kategorier

Vi kan dela in ikonmotiven i två stora kategorier nämligen personikonerna och händelseikonerna. Om vi börjar med händelseikonerna så finns det tio ikonerna i Fryksände kyrka som beskriver

Jesu liv. Den hela startar med bebådelsen, när ängeln Gabriel kommer med budskapet till Maria att hon ska få vara det redskap som föder Gud in i världen.

Den berättelsen utspelar sig ju inomhus, ofta ser det då ut som om personerna befinner sig ute på en gata med hus i bakgrunden. För att markera att det utspelar sig inomhus ses ofta ett tygstycke, ofta rött, i toppen av ikonerna. Tyget har troligen sitt ursprung i de grekiska amfiteatrarna där man kunde markera en inomhus-scen genom att spänna ett tyg (velum) som tak över aktörerna.

Om det är en ikon som beskriver en händelse som finns berättad i bibeln så finns det ofta någon form av växt med, oftast ett träd. Jag tänker mig att det har sina "rötter" i Bibeln. På ikonerna som beskriver Jesu födelse finns också ett tydligt exempel på tidlösheten. Vi ser Jesus ligga i krubban medan han samtidigt tvättas av efter födelsen (av Zelomi och Salome enligt vissa texter) Vi ser samtidigt hur de vise männen kommer in från vänster i bild trots att de inte anländer förrän på trettondagen.

I grottan ser vi som så ofta en ox och en åsna men inte många tänker på vilken referens de har. Jesaja skriver i kap 1:2-3 *"Hör, himmel och lyssna, jord! Oxen känner sin husbonde och åsnan sin herres krubba..."*

Betlehemsstjärnan får som vi ser sitt ljus från himmelsfären men strålarna delas upp i tre som en påminnelse om Guds treenighet.

Maria betraktar konstigt nog inte Jesusbarnet, hon begrunder fortfarande det oerhörda som har hänt. Men samtidigt vill jag tolka det som att hon också oroar sig för Josef. Han har fått besök av en krokryggig herde som dessutom följs av ett par rävar. Räv är listig, säger vi även i vårt land, och herden står där och försöker ifrågasätta hela händelsen och så tvivel i Josefs hjärta. Du gissar rätt. Det är ingen herde utan frestaren själv i förklädd gestalt.

Lukas berättar om när Josef och Maria tar Jesus med sig templet och skall offra två duvor enligt Mose lag. Då möter de Symeon och Hanna som båda väntat på att få se frälsaren. Här kan vi fundera lite över ikonografens färgval på kläderna. Jesus som barn har ofta kläder som är enfärgat vita för hans renhet/syndfrihet. Maria har jordens blå färg närmast kroppen men himmelrikets röda färg utanpå då hon enligt vissa traditioner upptogs till himmelen efter sin död. Jesus har som vuxen det omvända då han kom från himmelen till jorden.

Symeon och Hanna har, som Maria jordens blå färg närmast kroppen. Symeon har en grön mantel som står för växande/lärande han har ju nu fått ny kunskap och sett frälsningen och kan gå vidare. Hanna bär kärlekens klart röda mantel. Hon hade varit gift i sju år sedan valt att leva som

änka och tjäna Gud i templet med fasta och bön i hela sitt liv. Josef bär också en grön mantel men den lite ljusare tonen som ofta står för diakonin/omvårdnaden. Jag tolkar det som att han bär kärlekens ljusa röda färg närmast kroppen och hans kärlek yttrar sig i att inte skilja sig från Maria och vara Jesu jordiske far och skydda och uppföstra honom.

De tre vise männen eller konungarnas tillbedjan. Ja, hur var det där? Var dom tre? Matteus berättar i kap 2:1-12 om "österländska stjärntydare." Konungar har de blivit kallade för att Salomo skriver i den 72:a psalmen, v. 10-11 "Konungar från Tarshish och fjärran kuster skall komma

med gåvor; kungar från Saba och Seba skall bära fram sin tribut. Honom skall alla kungar hylla, alla folk skall tjäna honom."

Men att de var tre dyker upp i slutet på 500-talet och då får de dessutom namn, Caspar, Melchior och Baltasar. Så småningom broderas berättelsen ut och de blir en ung man, Baltasar, en medelålders Melchior och en gammal man, Caspar. Så småningom får de även komma från tre kontinenter, från Afrika, Asien och Europa men om detta står det inget i Bibeln.

I ikonerna föreställande "Jesu dop", eller "Guds uppenbarande" som man säger i den ortodoxa traditionen, då vi ser treenigheten avbildad. Ovanligt nog ser vi en bild av Fadern överst, vanligare är att man bara visar Guds hand. Sen syns heliga Ande i form av en duva och så Jesus, Sonen som döps av Johannes.

Klipporna i bakgrunden visar att detta sker utomhus men de skapar också en klyf-

ta en delning i bilden för att visa att här ändras historien radikalt. Men så finns här några saker som man kanske måste leta lite efter. I vattnet syns två figurer som ger ikonerna en extra dimension. En man med en kruka som det strömmar vatten ur, han är själva Jordanfloden eller Jordanflodens ande om du så vill. Så är det en kvinna ridande på en fisk, det är Thalassa/Havet, vilket kan tyckas lite märkligt. I Psaltaren 114 kan vi läsa: "När Israel drog ut ur Egypten, Jakobs släkt från främlingars land, då blev Juda Guds heliga egendom, Israel hans välde. Havet såg det och flydde, Jordans vatten vek undan, bergen hoppade som baggar och höjderna som

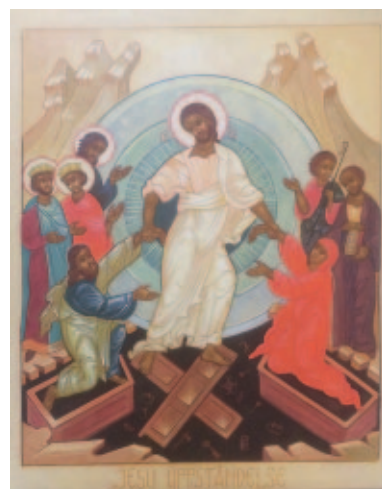
lamm. Hav, vad fick dig att fly? Jordan, varför vek du undan? Berg, varför hoppar ni som baggar; och ni höjder som lamm? Bäva för Härskaren, du jord, bäva för Jakobs Gud, han som gör klippan till sjö och flintan till källsprång."

Vad fick havet att fly och Jordan att vika undan? Jo, här syftas på hur Moses delade på havet och Josua delade på Jordan när Jakobs Gud ledde folket ut ur Egypten och in i Israel. Nu står Jakobs Gud bokstavligen i vattnet och det är dags för nästa steg i Guds frälsningsplan för skapelsen. Detta för oss till den sista detaljen. Ett litet träd nere i ena hörnet. Ett träd! Ja då vet vi att berättelsen finns i Bibeln men det står en yxa lutad mot trädet. Ni som kan er Bibel hör redan Johannes döparens ord i Matteus 3:10 "Redan är yxan satt till roten på träden. Varje träd som inte bär god frukt skall huggas bort och kastas i elden." Det var dags att avsluta det gamla förbundet då det inte gav frukt och instifta ett nytt förbund.

Denna ikon kallas ofta "Jesu uppståndelse" men det är "Jesus i dödsriket". Jesu uppståndelse anses oftast som ett alldeles för stort under för att kunna avbildas. Jämför nu gärna med kompositionen av ikonerna som berättar om Jesu dop. När Jesus stiger ner i Jordan för att döpas förändras historiens gång och vi ser en klyfta mellan klipporna. Nu stiger Jesus ända ned i dödsriket och mänsklighetens historia förändras i grunden och även här ser vi klyftan mellan klipporna.

Vi ser Jesus med en mandorla i himmelrikets blå färg. Marken är beströdd av uppbrutna lås då Jesus har brutit sönder dödens bojar och krossat dödsrikets portar som han nu dessutom trampar på. Han sträcker ut sina händer och fattar om handlederna på två personer, det är Jesus som agerar, det är inte ett ömsesidigt handslag. Det ena personen är Adam som nu bär himmelrikets blå färg närmast kroppen till tecken på att förlåtelsen nått honom trots att Gud slängde ut dem ur paradiset. Adam bär också diakonins ljusgröna färg i manteln. Den andra personen är följaktligen Eva klädd i kärlekens klarröda färg. Budskapet kan vara att all synd kan få förlåtelse genom Jesu död på korset. Eller så är det ett uttryck för hela mänsklighetens kärlek till Gud för den frälsningsgärning som nu sker. Snett bakom Adam står Kung David, Kung Salomo och Johannes döparen. Johannes fortsätter sitt uppdrag och pekar fortfarande på Jesus, "Se Guds lamm som borttager världens synd!"

Bakom Eva står Moses och håller i lagen, tecknet på det första förbundet mellan Gud och människorna. Bakom Moses står en herde klädd i martyrernas röda färg. Det är Bibelns allra första martyr. Han dog bara för att han bar fram ett fullkomligt offer åt Gud, det är Abel.

TISDAG

9.00

Börjar dagen med en kopp te framför datorn. Administrativt arbete såsom läsa mejl, skicka mejl, ringa något samtal samt planera kommande arbete.

10.00

I bilen på väg till Östmark, lyssnar på radio och funderar på vår egen sändning senare under dagen.

10.30 - 12.30

Syföreningen i Östmark. Handarbete för den som vill samt fika och goda samtal.

13.00

Lunch i Torsby

14.00

Dopsamtal. Träffar föräldrarna och det lilla barnet som ska döpas. Pratar om dopet och planerar psalmer och vad eventuella faddrar kan hjälpa till med.

Att arbeta som präst

Jag får ibland frågan vad vi präster gör förutom att ha gudstjänster på söndagar. "Är ni lediga alla andra dagar?" Att arbeta som präst innehåller många bitar och händelser, allt från liv till död. Det handlar om att möta människor i alla åldrar och i både glädje och sorg.

Att vara präst skiljer sig åt beroende på vilken församling man arbetar i och om det är i en storstad eller på glesbygden. Jag trivs oerhört bra med att vara präst i Fryksände pastorat. Ett pastorat som består av fyra församlingar; Fryksände,

Östmark, Vitsand och Lekvattnet. Vi är för närvarande tre präster i pastoratet, jag, Johan Bonander och Karin Jansson.

Som präst i Fryksände finns möjligheten att vara innovativ, arbeta självständigt och skapa relationer till församlingsborna. Vi har ett bra samarbete med sjukhus, polis och skola. Ett samarbete som gör oss starka när det gäller att tillgodose samhällets och våra medmänniskors behov.

Absolut tystnadsplikt

Många yrkesgrupper i vårt samhälle har tystnadsplikt. Det som skiljer en prästs tystnadsplikt gentemot andras är att en präst har absolut tystnadsplikt. Detta innebär att tystnadsplikten aldrig får brytas, det finns inga undantag. Som präst får jag aldrig vittna i rättegång om jag skulle ha fått höra något under ett enskilt samtal. Om den jag pratar med under ett enskilt samtal vill att jag ska föra något vidare så får jag inte det.

Historiskt så kunde straffen vara mycket dryga för den präst som bröt mot tystnadsplikten, ibland dödsstraff.

15.00

Planering inför begravning, börjar skriva på ett griftetal.

16.00

Till radiostudion

17.00 – 18.00

Sänder, tillsammans med kyrkoherde Johan och diakon Eva, direktsänd radio via Radio Fryksdalen. Samtal, telefonintervjuer, gäster i studion samt spelar blandad musik.

18.30 – 20.00

Bibel- och förbönkväll i församlingshemmet (Torsby). Vi träffas och läser kommande söndagens bibeltexter och pratar om det som vi just den här kvällen har behov att prata om. Kommer som man är, pratar om det man vill, kanske sjunger en psalm och ber en bön eller två.

20.00

Slut för dagen. Försöker att varva ner inför morgondagens personalmöte 08.15, där jag inleder med att hålla i morgonbönen. På eftermiddagen väntar Folkracekonfirmanderna i Östmark.

En diakons tystnadsplikt kan brytas om den som diakonen pratar med vill att vissa uppgifter ska föras vidare. En diakon kan så att säga vara en "budbärare", vilket inte en präst kan vara. Vidare har diakoner och andra med tystnadsplikt möjlighet att bryta denna om uppgifterna som kommit fram under samtalet har anmälningsplikt.

Många känner tillit när man samtalar med en präst, vetskapen om att allt som sägs stannar i rummet ger en trygghet.

Stor variation

Förutom traditionella gudstjänster och enskilda samtal har jag även olika gruppverksamheter, alltifrån gubbrukost till syföreningar och bibelkvällar. Alternativa gudstjänster kan vara sinnesrogudstjänster, traktorgudstjänster och Lundellmässan. Jag har även medverkat i olika teateruppsättningar, påsk- och julvandringar samt varit stjärngosse i luciatåg på äldreboende.

Att arbeta som präst är ett varierat yrke, både när det gäller arbetsuppgifter och arbetstider. Det är ett yrke som jag varmt kan rekommendera, dock ska man vara medveten om den långa studietiden och att du kan hamna i krissituationer som kan vara svåra att bära på. Men det ingår liksom i arbetet, ordet komminister betyder medtjänare och vi ska finnas för våra medmänniskor. Vår uppgift är att vara medvandrare i både mörka och ljusa stunder.

*Jonas Bodinger Larsson
präst i Fryksände pastorat*

Wildlife på riktigt!

Text och foto: Karin Jansson

Det är roligt att få presentera lite av hur vi jobbar med konfirmanderna i Fryksände pastorat.

Tänk er en fantastiskt vacker plats mitt bland tallhedar, sanddynor och vattendrag. Tänk er en riktig lägereld, frisk luft och eldrök som blandas. Tänk er gryning, dagsljus, skymning och natt. På natten tänds stockelden och stjärnorna syns klart. Tänk er 30 ungdomar och tält och sovsäckar i vindskydd. Tänk er Trangiakök och makaroner, varm choklad och grillad korv, lekar, övningar, undervisning och täljning med knivarna. Några går och fiskar, några bygger en fiskrök och kan bjuda på nyrökt nyfångad abborre. Andra hittar färska spår efter varg, älg och lo alldeles i närheten.

Tid finns att slappa och tälja en barkbåt. Tid finns att prata, busa och springa runt.

Alla behöver hjälpas åt för att det skall bli mat till alla. Vi är lyckliga vi: Hasse Öberg, församlingspedagog och jag, Karin Jansson, präst som får möjlighet att åka ut på vildmarksläger med konfirmanderna. Till vår hjälp har vi unga ledare, lite äldre ungdomar som är vana vildmarksliv och läger. Det blir kanske inte så mycket sömn de där dygnet, men gruppkänslan stärks och alla får komma ur sin vanda miljö ett tag.

Nu under terminerna är det inte så stor skillnad på våra konfirmandgruppers inriktning, alla ska ju få upptäcka sin väg in i kyrkans värld med berättelser om Jesus och inblick i Bibeln.

Tack alla ni medlemmar i Svenska kyrkan som är med och stöttar vår ungdomsverksamhet med era medlemsavgifter. Ni ger konfirmanderna minnen för livet. Och till våren är det dags för nya läger...

Hasse Öberg 070-250 37 63

Karin Jansson 070-280 71 94

Foto: Marie Nilsson

Dumlefudge

Julen är snart här och så klart ska det vara lite julgodis! Kanske du ska baka, slå in i en cellofanpåse med ett fint snöre och sedan ge bort till en kär vän i julklapp? Här kommer ett förslag på ett riktigt mumsigt julgodis!

INGREDIENSER

3 dl vispgrädde

3 dl strösocker

1 dl ljus sirap

50 g smör

140 g dumlekolor (hackade)

1 näve minimarshmallows

Flingsalt

- Koka upp grädde, strösocker och ljus sirap i en rätt stor kastrull. Sänk värmen och låt det småputtra tills du nått en temperatur på 120 grader.
- Ta av kastrullen från värmen och rör ner smöret. Rör tills du får en slät smet. Tillsätt hackad dumle och rör tills smeten är slät. Tillsätt till sist marshmallows och blanda om snabbt, det ska vara marshmallowsbitar kvar. Häll upp i en form klädd med bakplåtspapper. Strö över lite flingsalt om så önskas. Låt stelna i kylan, gärna över natten. De är svåra att skiva upp om de inte är helt stelnade. Ät sedan och njut!

• Recept från www.victoriasprovkok.se

Saltlakrits- kola

Smarrigt godis för dig som gillar lakrits! Perfekt jul-godis att bjuda på.

INGREDIENSER

- 1 dl turkisk peppar
- 2 dl vispgrädde
- 2 dl socker
- 2 dl ljus sirap
- 1/2 tsk flingsalt

Stöt eller krossa karamellerna i en mortel. Blanda karamellsmulorna med grädde, socker och sirap i en tjockbottnad kastrull. Koka upp och låt kolasmeten koka på svag värme till 125 grader, det tar ca 40 minuter. Gör kulprovet. Droppa lite av kolasmeten i ett glas med kallt vatten. Om smeten går att forma till en kula när den har svalnat i vattnet är kolan klar. Håll smeten i en form med bakplåtspapper. Strö över flingsaltet. Låt svalna och skär i bitar. Rulla in varje bit i bakplåtspapper. Förvara i kylan.

Östmarks kyrka Sönd. 26 dec. kl. 18.00 **JUL- KONSERT**

**Charlotta & Johan
Birgersson**

Sång, fiol & piano
julmusik &
tänkvårdheter

Präst: Johan Bonander

*Ett enskilt samtal med
kykoherden kan se ut
på olika vis...*

*Sixten Axelsson, Kiltorp 5 år hade
frågor att ställa till Kyrkoherde
Johan Bonander.*

Bryt en tradition!

Act Svenska kyrkans julinsamling 2021

Vi lever alla under samma himmel och har samma rättigheter. Men beroende på var vi föds, eller vilket kön vi har, ser verkligheten olika ut. Mellan första advent och trettondag jul pågår Act Svenska kyrkans julinsamling – för allas rätt till ett värdigt liv. Tillsammans kan vi bryta skadliga traditioner som tvångsäktenskap, könsstympning och våld mot flickor.

Traditioner är invanda seder och bruk, språk och värderingar som förs vidare från generation till generation. De skapar ofta en trygg ram runt våra liv, vilket blir extra tydligt i samband med advent, jul och lucia. Men det finns också traditioner som är skadliga. Varje dag gifts fler än 30 000 flickor bort och fler än 10 000 flickor könsstympas. Var tredje flicka utsätts för våld under sitt liv – bara för att hon är flicka. Dessa traditioner måste brytas!

Traditioner och våld

Könsrelaterat våld är ett strukturellt problem vars orsaker är mångbottnade, men djupt rotade åsikter och normer kring kvinnors och flickors roll i samhället är ett av grundproblemen. Våldet förekommer i alla länder, inom alla religioner och i alla samhällsklasser.

Den globala ekonomiska krisen i coronapandemins spår har skapat allt större påfrestningar på samhällen och individer.

Ekonomisk stress kopplad till patriarkala strukturer är starkt bidragande orsaker till att våldet mot kvinnor och flickor ökat lavinartat under de senaste åren.

Religiösa aktörer har ett särskilt ansvar

I många länder har människor större förtroende för religiösa ledare än för politiker och myndigheter. Därför är det avgörande att religiösa företrädare tar avstånd från orättvisa normer, värderingar och traditioner. Act Svenska kyrkan har en unik möjlighet att samarbeta med andra religiösa aktörer och förändra förtryckande strukturer, oavsett om de finns inom kyrkan eller i övriga delar av samhället.

Tillsammans med andra kyrkor, organisationer och tusentals frivilliga arbetar Act Svenska kyrkan för mer rättvisa samhällen, där flickor och kvinnor kan göra sina egna val i livet. Tillsammans kan vi göra skillnad. Din gåva gör det möjligt!

**Swisha din gåva till jul-
insamlingen: 900 1223**

**"Var tredje flicka utsätts för våld under
sitt liv – bara för att hon är flicka. Dessa
traditioner måste brytas!"**

**"Tillsammans kan vi göra skillnad.
Din gåva gör det möjligt!"**

Någon att tala med?

Känner du en oro? Kanske känner du att du har ett behov av att tala med någon. Vi i Fryksände pastorat finns till för dig!

Illustration: Birgitta Jansson

Behöver du någon att prata med? Att få dela sina tankar och funderingar med någon kan göra skillnad. Om du är orolig, nedstämd, ledsen eller känner dig ensam kan det vara skönt

att få sätta ord på sina känslor. Vi i Fryksände pastorat finns till för dig, hör av dig till någon av oss om du behöver prata. Vi finns till för dig.

Jonas Bodinger Larsson, präst

070-222 18 57

jonas.bodingerlarsson@svenskakyrkan.se

Eva Bonander, diakon

070-375 41 44

eva.bonander@svenskakyrkan.se

Inger Hjalmarsson, diakon

070-375 41 87

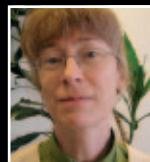
inger.hjalmarsson@svenskakyrkan.se

Karin Jansson, präst

070-280 71 94

karin.m.jansson@svenskakyrkan.se

Karin Lövestam-Öberg, diakon

070-671 39 61

karin.lovestam-oberg@svenskakyrkan.se

Johan Bonander, kyrkoherde

0560-272 01

johan.bonander@svenskakyrkan.se

Välkommen som medlem!

De allra flesta i norra Värmland är medlemmar i Svenska kyrkan, om du inte redan är det är du så välkommen att bli en del av Svenska kyrkan och vår gemenskap oavsett vem du är. Här finns det en plats för dig som har frågor om kristen tro, livet eller tankar kring dig själv. Men också för dig som vill engagera dig för rättvisa och en bättre värld, som vill sjunga i kör eller finna ro i en hektisk vardag.

Svenska kyrkan genom hela livet

Svenska kyrkan är en mötesplats för människor i livets olika faser och situationer.

- En kyrka som förmedlar hopp och ger stöd till den som drabbas av sorg och smärta.
- En kyrka som hjälper till att uttrycka den glädje man känner över att ha fått barn eller funnit en partner.
- En kyrka som samarbetar med andra goda krafter och bygger ett så bra och tryggt samhälle som möjligt.

VAD BLIR JAG EN DEL AV?

En kyrka förankrad i samhället och samtidigt i ständig utveckling. Som medlem blir du del av en församling och ett nätverk som sträcker sig över Sverige och världen. Tillsammans strävar vi efter en bättre värld för oss och kommande generationer. Grunden är Jesus budskap om kärlek till medmänniskan.

VAD FÅR JAG GÖRA OCH TA DEL AV?

Svenska kyrkan erbjuder dop, konfirmationer, bröllop och begravningar, och firar gudstjänster, mässor och andakter. Kyrkan ordnar aktiviteter som: Café liten & stor, symöten,

körer, gubbfrukost, lunchmusik, soppluncher, musikcafé, bibel & förbönsväll m.m. Kyrkan stöttar de som är mest utsatta i samhället. Det finns både diakoner och präster som du kan boka samtal med, när små eller stora problem gör livet svårt. Svenska kyrkan har ett omfattande arbete i andra länder där man ger stöd åt människor som drabbats av katastrofer, svält och konflikter.

MEDLEM GENOM DOPET

Du blir medlem i kyrkan genom ditt dop. Är du redan döpt i ett annat kristet samfund kan du bli medlem i Svenska kyrkan efter samtal med en av våra präster. Tidigare blev den som föddes i Sverige automatiskt medlem i Svenska kyrkan, men så är det alltså inte längre.

SÅ BLIR DU MEDLEM

Du blir medlem genom att ansöka om inträde i Svenska kyrkan, skicka ansökan till pastorsexpeditionen. Är du osäker på om du redan är medlem eller har andra frågor om medlemskapet kan du fråga oss. Du hittar kontaktuppgifter och inträdesblankett nedan!

Anmälan om inträde i Svenska kyrkan

Svenska kyrkan
FRYKSÄNDE PASTORAT

Namn Personnummer

Gatuadress Postadress

Ort och datum Namnteckning

Telefon

Fylli de svar som är aktuella:

Jag är döpt i Svenska kyrkans ordning, år eller datum

Jag är döpt i en annan evangelisk-luthersk kyrkas ordning, ange vilken år eller datum

Jag är döpt i en annan kristen kyrkas ordning, ange vilken år eller datum
och önskar undervisning i Svenska kyrkans tro.

Jag är inte döpt men önskar undervisning i Svenska kyrkans tro som förberedelse för dop. ☐

Jag är konfirmerad i Svenska kyrkans ordning, år eller datum

Jag är konfirmerad i en annan kristen kyrkas ordning, ange vilken år eller datum

Skicka eller lämna till Pastorsexp., Kyrkogatan 26, 685 30 Torsby. Tel. 272 00

Bibel-och förbönskväll

Vi träffas på tisdagar kl. 18.30-20.00
i Fryksände församlingshem

Välkommen till våra öppna samtalskvällar.
Vi läser kommande söndags texter och talar
om livet och tron.

Svenska kyrkan
FRYKSÄNDE PASTORAT

Kaffe & prating

ÖPPEN TRÄFF

i Lekvattnets församlingshem
varannan tisdag kl. 14-15.30
(ojämna veckor)

Kontaktperson: Karin Jansson
070-280 71 94
Välkommen!

JULEN SJUNGS IN

Fryksände kyrkokör, Torsby stråkorkester,
Sunne manskör, Kils kulturskolas stråkensemble,
operasångare Hannes Öberg, Johan Bonander,
Urban Karlsson

Fryksände kyrka

Lördag 4 december kl. 18.00

Gästande kör på vinterturné

Söndagen den 16 januari sjunger

MANGSKOGS KYRKOKÖR

kl. 11.00 i HÖGMÄSSAN i Fryksände kyrka

kl. 15.00 i GUDSTJÄNSTEN i Vitsands kyrka

Direktsänds även på radio Fryksdalen.

NATIONALROMANTISKA ORGELTONER

Högstämnd och mäktig musik från kyrkans
läktarorgel med pastoratets organist *Urban Karlsson*

Fryksände kyrka

Lördag 12 februari kl. 18.00

Välkommen till våra syföreningar

Vitsands kyrkliga syförening träffas tisdagar
jämnta veckor kl. 10 i Vitsands kyrka.

Östmark syförening träffas tisdagar udda
veckor kl. 10.30-12.30 i församlingshemmet.

Fryksände syförening träffas måndagar udda
veckor kl 14.00-16.00 i församlingshemmet.

Efterlysning:

Jesusbarn sökes till "Levande
julkrubba", och Maria och Josef
och herdar förstås.

Pojk-eller flickbebis med familj sökes till
julottan i Lekvattnets kyrka 25/12
kl. 07.00. Vi har rekvisita, stall och kläder.
Musik av lokala solister. Efter julottan
inbjuds till Julkaffe i skoterstugan.

Kontakta prästen Karin 070-280 71 94.

Svenska kyrkan
FRYKSÄNDE PASTORAT

Vi sänder radio

på 100,6 och 104,1 MHz.
www.radiofryksdalen.se

Torsdagar kl. 18.00

NÄRRADIO Tro och liv

Söndagar kl. 15.00

RADIOGUDSTJÄNST Direktsänd

Tisdagar kl. 17.00

NÄRRADIO Tisdagsstudio

Onsdagar kl. 18.00

NÄRRADIO Kyrkans musikbyrå

Kollekt SWISH: 1235068739

Pastorsexp. tel. 0560-272 00

Öppet: må-ti 10-12, on-to 10-12, 13-15

www.facebook.com/fryksande

www.instagram.com/fryksandepastorat

www.fryksandepastorat.se

INGA GRAVLJUS I GLAS!

På förekommen anledning:

Gravljus i glas får inte användas på våra kyrkogårdar på grund av den stora risken för skärskador. **Sådana gravljus kommer att städas bort av kyrkogårdspersonalen.**

Vi avråder från att ställa gravljus/marschaller ovanpå gravstenen, då skador kan uppkomma på stenen.

Kyrkogårds-
förvaltningen

Glöggmingel

Svenska kyrkan
FRYKSÄNDE PASTORAT

Julkonsert med syskonen

Kristin & Kristian Blom

Torsd. 2 dec. kl. 18.00

Fryksände kyrka

Präst: Jonas Bodinger Larsson

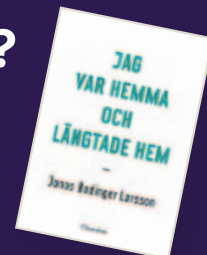
Vi bjuder på glögg och pepparkakor vid stora porten.

Foto: Fredrik Andersson

Vad säger prästen Jonas?

Grattis Peter Nyström du vinner Jonas bok
Jag var hemma och längtade hem

Julens gudstjänster

FRYKSÄNDE

Torsd. 2 dec. kl. 18.00

JULKONSERT med Kristin och Kristian Blom. Präst: Jonas Bodinger Larsson
Vi bjuder på glögg och pepparkakor!

Lörd. 4 dec. kl. 18.00

JULEN SJUNGS IN
Fryksände kyrkokör, Torsby stråkorkester,
Sonne manskör, Kils kulturskolas stråk-
ensemble, operasångare Hannes Öberg,
Johan Bonander, Urban Karlsson

Sönd. 5 dec. kl. 11.00

HÖGMÄSSA
Johan Bonander, Urban Karlsson

Tisd. 7 dec. kl. 12.00

LUNCHMUSIK
Adventsmusik med Urban Karlsson

Lörd. 11 dec. kl. 18.00

LUCIAKONSERT med julspele
Medv: Gospelkören, Young Voices och
Soul Children, Tonträffen, Jonas Bodinger
Larsson, Mia Stenmark, Halle Halvarsson

Sönd. 12 dec. kl. 11.00

LUCIAGUDSTJÄNST med små & stora
Medv: Barnkör. Jonas Bodinger Larsson,
Hans Öberg, Mia Stenmark,
Halle Halvarsson

Sönd. 19 dec. kl. 11.00

HÖGMÄSSA
Karin Jansson, Urban Karlsson

Fred. 24 dec. kl. 11.00 *Julaften*

JULBÖN
Hans Öberg, Mia Stenmark

kl. 23.30 MIDNATTSMÄSSA

Jonas Bodinger Larsson, Urban Karlsson,
Fryksände kyrkokör

Sönd. 26 dec. kl. 11.00 *Annandagen*

HÖGMÄSSA
Johan Bonander, Halle Halvarsson

Lörd. 1 jan. kl. 18.00 *Nyårsdagen*

KVÄLLSMÄSSA
Jonas Bodinger Larsson, Urban Karlsson

Sönd. 2 jan. kl. 11.00

HÖGMÄSSA
Jonas Bodinger Larsson, Urban Karlsson,
Kören Contakten

Torsd. 6 jan. kl. 11.00 *Trettondagen*

GUDSTJÄNST
Hans Öberg, Mia Stenmark

Sönd. 9 jan. kl. 11.00

HÖGMÄSSA
Karin Jansson, Mia Stenmark

LEKVATTNET

Sönd. 12 dec. kl. 15.00

LUCIAGUDSTJÄNST med små & stora
Medv: Barnkör. Jonas Bodinger Larsson,
Hans Öberg, Mia Stenmark,
Halle Halvarsson. Sänds även i
Fryksände pastorats närradio

Lörd. 25 dec. kl. 07.00 *Juldagen*

JULOTTA
Karin Jansson, Halle Halvarsson,
solister. Julkaffe i Skoterstugan

Torsd. 6 jan. kl. 15.00 *Trettondagen*

GUDSTJÄNST med små & stora
Hans Öberg, Mia Stenmark, kyrkkaffe,
julgransdans

Sönd. 9 jan. kl. 15.00

SJUNG UT JULEN
Lekvattnets missionshus. Gospelkören,
Tonträffen, Karin Jansson,
Halle Halvarsson

VITSAND

Sönd. 5 dec. kl. 15.00

MÄSSA
Johan Bonander, Urban Karlsson. Sänds
även i Fryksände pastorats närradio

Sönd. 19 dec. kl. 15.00

MÄSSA
Karin Jansson, Urban Karlsson. Sänds
även i Fryksände pastorats närradio

Fred. 24 dec. kl. 23.30 *Julaften*

MIDNATTSMÄSSA
Johan Bonander, Mia Stenmark,
sång

Sönd. 2 jan. kl. 15.00

GUDSTJÄNST
Jonas Bodinger Larsson, Urban Karlsson

ÖSTMARK

Sönd. 5 dec. kl. 18.00

GUDSTJÄNST
Johan Bonander, Urban Karlsson

Sönd. 12 dec. kl. 18.00

LUCIAGUDSTJÄNST med små & stora
Medv: Barnkör. Jonas Bodinger Larsson,
Mia Stenmark, Halle Halvarsson

Sönd. 19 dec. kl. 18.00

MÄSSA
Karin Jansson, Urban Karlsson

Fred. 24 dec. kl. 11.00 *Julaften*

JULBÖN på Gömmanberg
Johan Bonander, Halle Halvarsson

Lörd. 25 dec. kl. 07.00 *Juldagen*

JULOTTA
Johan Bonander, Mia Stenmark,
sång

Sönd. 26 dec. kl. 18.00 *Annandagen*

JULKONSERT
Sång av Charlotta och Johan Birgersson
Präst: Johan Bonander

Sönd. 2 jan. kl. 18.00

GUDSTJÄNST
Jonas Bodinger Larsson, Urban Karlsson

Torsd. 6 jan. kl. 15.00 *Trettondagen*

GUDSTJÄNST med små & stora
Jonas Bodinger Larsson, Halle Halvarsson,
Eva Bonander, kyrkkaffe, julgransdans

Sönd. 9 jan. kl. 18.00

MÄSSA
Karin Jansson, Mia Stenmark

Fryksände pastorats närradio sänder på 100,6 o 104,1 Mhz

Med reservation för ändringar

Döpta**FRYKSÄNDE**

25/9 Signe Björk
25/9 Nellion Lübeck
2/10 Nora Sahlström
2/10 Mina Settergren
9/10 Harry Röjeskog Hedström

VITSAND

25/9 Matilda Johansson

Vigda**FRYKSÄNDE**

11/9 Charlotte Hinas och Daniel Zimmermann
18/9 Therese Virkkonen och Glenn Einarsson

Avlidna**FRYKSÄNDE**

12/9 Linnéa Johnsson 24 år
17/9 Michael Olsson 60 år
20/9 Helge Bengtsson 99 år
25/9 Greta Bergström 83 år
4/10 Petter Walfridson 44 år
10/10 Åke Gertling 81 år
12/10 Sonja Henriksson 88 år
16/10 Margareta Holmberg 89 år
16/10 Annika Bengtsson 68 år

LEKVATTNET

9/10 Rune Nordin 92 år

VITSAND

4/10 Iris Mäler 98 år

ÖSTMARK

12/9 Teresia Markberg Florén 21 år
3/10 Asta Karlsson 85 år

PASTORSEXPEDITION 272 00

Besöksadress: Kyrkogatan 26
Postadress: Box 52, 685 22 Torsby
E-post: fryksande.pastorat@svenskakyrkan.se
Hemsida: www.fryksandepastorat.se
Öppet: mån-tis 10-12, ons-tors 10-12, 13-15

KYRKOHERDE
Johan Bonander 272 01
Tjänstebostad, Östmarks prästgård 200 13

KOMMINISTRAR
Jonas Bodinger Larsson 272 17
Karin Jansson 272 02, 070-280 71 94

DIAKONER
Eva Bonander 272 09
Karin Lövestam-Öberg 272 08
Inger Hjalmarsson 272 06

FÖRSAMLINGSPEDAGOG
Hans Öberg 272 18

MUSIKER
Urban Karlsson 272 10
Mia Stenmark 272 11
Anders Halle Halvarsson 272 12

INFORMATÖR
Birgitta Brorson 272 04

KYRKOFÖRVALTNING
Elisabeth Johnsson, kyrkokamrer 272 14
Marie Nilsson, kyrkokamrersassistent 272 03

KYRKOGRÅDSFÖRVALTNING 272 07
Lars Wikström, kyrkogårdschef 272 07
Lars Olsson, vice kyrkogårdschef 272 25
Fryksände, Lars Wikström 272 07
Lekvattnet, Lars Olsson 272 25
Vitsand, Roland Nilsson 272 23
Östmark, Stig Norman 272 24

KYRKVAKTMÄSTARE
Lisbeth Kanth 272 13
Jörgen Klockars 272 19

FRYKSÄNDE FÖRSAMLINGSCHEF
Anna-Lena Yderstig, kyrkoskrivare 272 28
Anna-Karin Jönsson, församlingsvärdinna 272 15
Annamaj Carlsson, lokalvärdare 272 26
Marita Bergström, administration 272 27

BLOMSTERFONDER
Fryksände, pastorsexpeditionen 272 00
eller via hemsidan www.fryksandepastorat.se
Lekvattnet, Anders Nilsson 500 28, 070-670 97 20
Vitsand, Arnold Mattsson 070-547 29 44
Östmark, Maj-Lis Haglund 210 09

KYRKORÅDETS ORDFÖRANDE
Fryksände pastorat, Roger Ericsson 070-693 62 68

FÖRSAMLINGSRÅDETS ORDFÖRANDE
Fryksände, Torbjörn Jansson 070-561 97 76
Lekvattnet, Inga-Britt Keck Karlsson 520 50
Vitsand, Thore Jonsson 070-511 84 38
Östmark, Ingela Högfeldt 070-520 38 87